

Mitológiai kyszótár

Zeusz – Kronosz és Rheia legkisebb fia, az istenek királya, az ég ura, a világrend őre. Első felesége Métisz volt, akit lenyelt, mert egy jóslat arra figyelmeztette, hogy gyermeke ellene fog törni. Második felesége Themisz volt, a harmadik pedig Héra. Feleségein kívül több istennővel is szerelmi viszonyra lépett.

Kronosz – Zeusz apja, a második isteni nemzedék királya. Apja Uranosz, anyja Gaia, ő maga a legifjabb a titánok között. Anyja felbujtására sarlójával megcsönkította Uranoszt, és elfoglalta apja helyét az égben.

Athéné – Zeusz lánya. A mítosz szerint teljes fegyverzetben, dárdáját lóbálva ugrott elő Zeusz fejéből. Egyike a tizenkét főistennek, a bölcsesség, a tudás, a rendezett háború istennője, a városok, a kézművesség védője.

Apollón – Zeusz és Létó fia. A jóslás istene. Szereti a dalt, pártolja a költőket, ő a múzsák karvezetője. Kedvenc állata a hattyú és azok a madarak, amelyeknek a röptéből jósolni szoktak. Kedvesei közül nevezetes Daphné, aki elutasította Apollón szerelmét, s ezért az isten babérfává változtatta.

Olümposz – Hegység Thesszália és Makedónia határán, az istenek lakóhelye, az örök tavasz hazája. Itt gyűlnek össze az istenek, ha mulatozni, tanácskozni akarnak.

Delphoi – Apollón templomáról és jóshelyéről híres közép-görögországi helység a Parnassosz déli oldalán. Azoknak, akik jóslatért mentek, Apollón a Püthián keresztül adott tanácsot.

Szibilla – Apollón papnője. Így hívták az első papnőt, és tőle örökölték a későbbiek a nevet, amely a tisztség jelölője lett.

Vénusz – görög megfelelője Aphrodité. A szépség és a szerelem istennője. Egyes mítoszok szerint Zeusz villáma megérintett egy tengeri kagylót, és ebből emelkedett ki az istennő. Ő ébreszti fel a szerelmi vágyat. Hatalma mindenkire kiterjed, kivéve Athénét, Artemiszt és Hesziát. Gyakran szerelmi kalandokba keveredik istenekkel és halandókkal. Egyik nevezetes szerelme Adónisz, a keleti eredetű görög hős.

Léda – Spárta királynéja, Tündareósz király felesége. Zeusz egy nap hattyúvá változva elcsábította Lédát, aki félve férje haragjától, aznap Tündareósszal is együtt hált. Hamarosan két hattyútojást szült, amelyekből négy gyermek kelt ki: kettő Zeusztól származott, kettő pedig Tündareósztól.

Nimfák – Zeusz lányai, szerelmi kalandok szereplői, akik az erdőket, a hegyeket, a tengert és a forrásokat népesítik be. A természet termékenységét személyesítik meg.

Szatírok – Dionüszosz kecskelábú, vidám kísérői, akik gyakran bujaságukkal zaklatják a nimfákat.

Kentaurok – Félig ember, félig ló alakú lények. Thesszália hegyes-erdős vidékén élnek. Szeretik a bort, és gyakran szemet vetnek az asszonyokra.

Szfinx – Oroszlán testű, női fejű szörny, aki hosszú időn át rettegésben tartotta Thébát.

(Szabó György Mediterrán mítoszok és mondák című műve alapján összeállította: Márton Imola)